

Glasul Învățătorului

Foaie locală pentru preocupări strict didactice, a învățătorilor din jud. Vaslui.

APARE BI-LUNAR
sub conducerea unui comitet

ABONAMENTUL 60 LEI ANUAL

Redacția și Administrația
Școala din Moara Grecilor
Vaslui

Apel către întregul corp-didactic-primar din orașul și județul Vaslui

Apariția unei foi, produce întotdeauna în masa cititorilor cărora se adresează, o întreagă gamă de îndoeli și atitudini, cari prin efectele lor repercutatoare hotărăsc în mod decisiv, într'un fel sau în altul, de existența noului născut. Scopul, ideile doctrinare, ideologia din care a luat ființă, nu prezintă aproape nici o importanță, dacă ele nu se bucură de o cât mai largă adeziune din partea publicului cititor, cel mai indicat arbitru în materie de încercări publicistice. Dat fiind că acest fenomen perzistă și astăzi, cauzele fiind cunoscute, nu ne îndoiim că aceeași stare de spirit va întâlni chiar dela început și modesta noastră foaie dascălească, care vrem să fie o cât mai liberă tribună, pentru discutarea tuturor problemelor de interes general și profesional cari interesează îndeaproape situația învățământului nostru local. Cu anticipație putem afirma că părerile d-stră vor fi împărțite: unii veți găsi-o oportună și necesară chiar—alții dinpotrivă, remarcându-i lipsa girului oficial, veți considera-o zădarnică—și în fine vor mai fi o parte care vor condamna-o fără s'o mai judece. Totuși, credem că dat fiind avalanșa de probleme, curente și idei cari se întretaie astăzi în pedagogia contimporană, privind soarta învățământului nostru, nu se va găsi unul care să nu recunoască necesitatea ca acestea să fie pe larg discutate, nu numai în revista noastră oficială, a „Asociației Generale“, ci chiar într'o revistă sau foaie a noastră locală. Ne permitem aci pentru justificarea intențiunii și scopului ce-l urmărim, câteva considerațiuni generale.

Se spune, cu drept cuvânt poate, că cei dintâi chemați să participe activ și efectiv la prelucrarea, ajustarea și transpunerea tuturor ideilor noi și mari pe planul realității sociale, sunt învățătorii, noi toți, fără cari nici cea mai clasică teorie nu poate căpăta forme concrete, dacă ea nu se bucură de entuziasmul și încrederea noastră unanimă.

Dacă într'adevăr aceasta este opinia generală, că noi suntem cafele competente să reconstruim pe alte baze învățământul nostru, necorespunzător spiritului avansat al vremii, putem oare rămâne indiferenți în fața acestor preocupări generale?? Ne facem ecoul d-tră și răspundem prompt. „Nu“. Atunci dar, care este atitudinea ce imperios ni se impune s'o luăm? Colegii din alte județe și regiuni ne-o demonstrează de multă vreme, dar fără rezultat.

Nu există problemă arzătoare la ordinea zilei, experiențe făcute în vreun colț de țară, pe cari colegii altor județe, să nu le discute și comenteze pe larg în revistele sau foile ce au. Urmăriți-le cu atenție binevoitoare, interesul crescând, setea și pasiunea cu cari ei cercetează și studiază, toate inovațiile „Științei Educației“—și spuneți d-tră, dacă există un alt mijloc mai propriu de întrecere și valorificare pe regiuni sau localități, mai adecuat intereselor noastre, decât acesta (?).

Ne permitem și răspunsul nostru printr'o scurtă degresiune. După cum în admirarea operilor de artă sau a creațiunilor spirituale de înaltă valoare artistică, încercăm prin comparație cu creatorul lor, un discret sentiment de jenă, de distanțare — bănuiesc că acelaș proces—psihic, se petrece și acum în fiecare dintre noi, admirând inițiativa, emulația și spiritul de desăvârșită solidaritate ce există la colegii celorlalte județe. Dar să mergem ceva mai departe la celelalte asociațiuni profesionale, cărora nu le lipsește nici lor organul propriu de publicitate. Urmăriți aci lupta violentă și concurența fără margini, perseverent duse, pentru câștigarea poziției de luptă. Opriti-vă atențiunea o clipă, chiar în județul nostru, care reprezintă în mic și el centrul de preocupări ale diferitelor asociațiuni, și spuneți atunci, dacă ele nu merită întreaga noastră admirație (?). Dar să vă servesc un caz mai concret.

Analizați inițiativa preoților noștri, cari, deși cu grele sacrificii, au reușit totuși să-și aibă

și ei foaia lor: (idiferent fiindu-ne deocamdată scopul anumitor publicațiuni, în flagrantă contradicție cu însuși frontispiciul foii).

Și atunci, cu drept cuvânt se întreabă opinia publică, care să fie cauza de învățatorii vasluieni sunt absenți și nu se manifestă și ei în scris în direcția preocupărilor lor profesionale (?!?!?).

Găsindu-ne într'o atare situație, cred că este cazul să părăsim prezenta atitudine de o condamabilă pasivitate și să ne ocupăm și noi locul preocupărilor didactice, în scena mică a teatrului de luptă vasluian, unde suntem reclamați cu insistență de diversitatea marilor probleme sociale și culturale.

Convinși fiind, că și un organ de publicitate, al nostru propriu, ar fi unicul mijloc ideal pentru înălțarea școlii primare locale, prin discutarea, experimentarea și comentarea pe larg, a tuturor problemelor de învățământ, specifice regiunii și localității noastre, credem că nu va exista coleg din cuprinsul acestui județ care să refuze acestei spontane inițiative, sprijinul lor moral și material.

Să facem dar, ca și în județul nostru, să pulseze dorul de viață regională și locală, printr'o cât mai strânsă și permanentă relație a școlii poporului, cu mediul și localitatea unde ea funcționează.

Acesta fiindu-ne scopul, sancționați-l deci. În numele comitetului de inițiativă,

P. CIOCAN
învățător

3 Mai 1933.

Moara-Grecilor.

CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE

PRECIZĂRI ȘI CONSTATĂRI

De câtă mare circulație se bucură în vorbirea noastră curentă aceste două noțiuni „**cultură și civilizație**”, cred inutil a mai stăruî. Nu s'a izbutit, cu toată cantitatea de cerneală cheltuită pentru disocierea acestor concepte, să se ajungă la nici un rezultat practic și de imediat efect. Așa dar, cred că nu vă este de mirare, dacă și astăzi sunt mulți cari, nu cunosc îndeajuns sau chiar de loc, adevăratul senz real al acestor „**termeni**”.

Intru cât știu că această confuzie continuă încă, îmi permit ca pentru rezolvarea parțială a acestei probleme, să mă servesc, pe lângă modestele mele opinii personale, și de părerile celor mai autorizați și mai competenți cugetători și literați contemporani, cari au adus acestei probleme, importante și prețioase contribuții. În vasta sa sinteză asupra veacului al XIX-lea, Houston Chamberlain, înglobează în **cultură** toate fenomenele artei, ale filozofiei, ale adevăratei științe cu înțeles pur speculativ și creiator, ale moralei ca și a religiei; pe când în „**civilizație**”, nu introduce decât fenomenele vieții colective, organizației economice sociale și a statului. Pentru o mai bună precizie iată tabloul tripartit al manifestărilor vieții noastre—schitat de Lovinescu.

- 1). a) Industria
 - b) Economia socială
 - c) Politica și biserica
- (înglobate în
civilizație

2) Concepția lumii în care intră religia morală și arta, însumate în cultură.

Intr'una din ședințele institutului social român, din ciclul culturii, d-l profesor P. Andrei, actualul subsecretar de stat la departamentul culturii naționale, dădea următorul exemplu: Iată un apus de soare, spunea d-sa. Iată apoi un peisajiu reprezentând un apus de soare pictat într'un tablou.

În primul caz avem natură. În cel de al doilea avem cultură. D-l Sanielevici, contestă exactitatea acestei distincțiuni.

Un apus de soare, nu numai pe pânză, dar chiar și pe cer poate fi un spectacol estetic, deci un fenomen de cultură.

În realitate amândoi aveau dreptate, căci contemplarea unui spectacol în natură poate fi un act cultural, dar poate și să nu fie, căci ce importă aici e atitudinea spectatorului. Cultură este acea activitate pe care o desfășurăm nu ca oameni pur și simpli, ci ca membri ai unui grup social. Apusul de soare al d-lui profesor P. Andrei va fi sau nu un fapt cultural după cum individul care îl percepe lucrează ca fiindă psihică sau ca posesor al unui patrimoniu prealabil de aprecieri artistice, de judecăți literare, de concepții estetice, etc. Ori toate aceste reguli de purtare critică, nu sunt ale noastre, sau nu sunt numai ale noastre.

Le primim în cea mai mare parte, deja făcute dela societatea în care trăim, gândim și simțim. Atitudinea noastră își trage rădăcina din mediul social.

Mai departe în principii de sociologie, d-l profesor P. Andrei definește în modul următor aceste două concepte: cultură și civilizație.

Cultura e dinamism, miscare, devenire, evoluție. Civilizația e ceva statificat, devenit, incremenit.

Se aseamănă aci cu Lovinescu după care civilizația ar fi totalitatea condițiilor materiale de trai ca lumina electrică, șina de cale ferată, sârmă de telegraf, poliție, constituție, regim juridic, regim economic, instrucție obligatorie, vot universal și deci regim politic, etc. Tot în această ordine de idei, îmi reamintesc de câteva reflexiuni juste făcute de scriitorul Jan Bart, asupra generației și culturii de astăzi.

Fostul comandor spune că, generația post-belică se deosebește radical de generația care a pregătit România Mare.

Generația de dinainte de război era halucinantă de imaginea idealului național, noi cei de astăzi suntem o generație în declin, obosită, amenică și lipsită de orice ideal, alergând după himere. Din această atmosferă au ieșit faimoșii inadapabili ai lui Vlăhufă și Brătescu-Voinești și nenumărați neadaptați la asprile vieții pe care îi supără spectacolul vulgarității.

Suntem în căutarea unui ideal nou. Unii cred că l-au găsit în cultul propriei lor energii vitale. Nu de mult citeam un articol în care unul din tinerii noștri mistici își „auto-admira”, sângele bogat, mușchii elastici, vitalitatea exuberantă. E ușor de înțeles că această energie prețioasă ca mijloc, nu ca scop, nu trebuie glorificată pentru ea însăși, ci trebuie canalizată spre cultură. Căci nu cu sângele nostru bogat de care nimeni nu s'a îndoit vreodată, ne vom face drum în cultura universală, ci numai cu valori spirituale originale, vom reuși să ne ocupăm și noi un loc de frunte în concertul celorlalte țări.

Pentru aceasta s'ar impune par'că o constatare. Hrana spirituală dar a generației noastre de astăzi, con-

ține oare în ea, suficiente elemente pregătitoare creierii valorilor autentice de astăzi și de mâine ???

Imi permit în loc de răspuns, pe care-l voi da altădată, o mică anchetă.

Urmăriți cu atenție binevoitoare vitrina librărilor și veți vedea că volumele de literatură autentică de real talent și contribuție originală, cedează pasul beltristiciei bulevardiere sau maculaturei senzaționale.

Este adevărat că, întotdeauna romanul sentimental, psihologic sau aventurier, a pasionat mai mult gustul publicului cititor, decât eseeul sau critica literară nici nu se putea altfel. Romanul sau topește genul cel mai adecuat al creației literare.

Dar ceea ce se remarcă în vitrina librărilor noastre, pe lângă acest fenomen de permanentă actualitate, este invazia traducerilor cu subiecte frivole sau pasionate, a broșurilor și volumașelor miniaturale, care oferă mucuri de idei compilate din diverse tratate incomplet studiate sau un mănunchi restrâns de poezii incoherente adunate, care evidențiază în majoritatea cazurilor oscilațiuni timerare de debutant inspirat.

Nu avem o traducere corectă și convenabil tipărită a operei lui Edgar Poe, și nici un volum în traducere românească din cugetările lui Bergson—în schimb suntem asasinați cu frivolitatea deșanțată a lui M. Dekobra, Pitigrilli, Lawrence, etc.

Iată dar că, datorită concursului d-stră, am stabilit un prim element al hranei spirituale a generației noastre, rămâne ca în viitor într'un alt articol să le stabilim și pe celelalte—după care vom trage și concluzia definitivă.

P. CIOCAN,
invățător.

IZABELA SADOVEANU EDUCAȚIA NOUĂ (RECENZIE)

Printre cei mai de seamă și mai fecunzi îndrumători — atât prin viu graiu cât și prin scris—al învățătorilor se poate număra și D-na Izabela Sadoveanu. Am cunoscut-o personal în vara anului 1932, la cursurile libere ale învățătorilor ținute la Brașov. Timp de 3 săptămâni—cum nici un conferențiar n'a mai imitat-o—a stat zi cu zi în mijlocul nostru de dimineață până seara.

La masă, la plimbare, în excursiile organizate de președintele nostru d. D. V. Toni, prin împrejurimele orașului, prin munții din apropiere, ea nu lipsia o clipă din mijlocul nostru. O minută n'o pierdea fără folos. Cu multă bunăvoință ne asculta aleanurile noastre, ne încuraja ne dădea sfaturi și îndrumări, încât o simțeam în mijlocul nostru ca o mamă. Par'că și acum văd cum după ce dânsa își termina conferința, care mai de care din cursiști o ascultau cu întrebări pentru a li se da deslușiri în chestiuni, cari poate nu erau așa de clare pentru ei. Mică și firavă la trup, dar mare la suflet. Nu cred să fie cineva care s-o cunoască și să nu-i păstreze în memorie figura ei docilă și mărinimia sufletului.

Ca o dovadă de marea dragoste ce poartă d-na Sadoveanu, educatorilor de copii, în anul

1930, a dat la iveală o lucrare de îndrumare pentru educația copiilor mici ce poartă titlul „Educația nouă“.

Dacă am face cu mintea o plimbare cât de sumară în lumea pedagogilor moderni străini, printre cei a căror metodă inovată este mai adecuată realității, desigur ar fi și doamna **Doctor Maria Montessori**.

Pedagogia nouă e mult mai liberă și nu așa despotică ca pedagogia veche, deoarece principiile ei sunt mai puțin formaliste ca ale pedagogiei vechi.

În pedagogia modernă principiul fundamental este libertatea care se dă spontaneității copilului.

Pedagogia modernă ascultă de psihologie și pedologie, științi care se ocupă cu studiul copilului—studiindu-i individualitatea—pentru ca în urmă pedagogia să știe pe ce fel de ogor va arunca sămânța și ce anume îmbunătățiri să-i aducă ogorului pentru a-l face mai productiv.

Doamna Montessori ascultă de inovațiile căpătate de **Știința Educației**, și meritul ei e cu atât mai mare cu cât a căutat să modernizeze partea cea mai delicată a pedagogiei și anume: **educația copiilor mici**. Ea a creat o întreagă metodă, acuma vreo 26 de ani, numită metoda „**Montessori**“.

D-na Sadoveanu cu spiritul ei obiectiv și analitic pe care i-l cunoaștem și care i-a asigurat între pedagogii noștri o strălucită și binemeritată reputație, a ales din metoda Montessori tot ce i s'a părut că a putut rezista vremii, și tot ce a socotit ea mai potrivit sufletului copilului Român, pentru ca întrebuițând minimum de efort să căpătăm maximum de câștig.

Concepția d-nei Montessori se sprijină pe copil și pe legătura dintre el și educatoare. D-na Montessori cere pentru copil dreptul la viață, la libertate, ceea ce înseamnă „dezvoltarea spontană a puterilor sale sufletești sub o supraveghere și conducere conștientă de scopul urmărit. Copilul trebuie să lucreze și să facă exerciții din îndemnul impulsivunilor interne, dar să se perfecționeze și să fie condus apoi la învățatură de mâini îndemnatice. Materialul didactic este astfel întocmit, încât copilul să educă și singur cu ajutorul lui, căci în el găsește controlul și corijarea lucrărilor sale. Educatoarea este conducătoarea calmă și la nevoie ajutoarea individualității copilului și a sufletului său.

Din observațiile sale se va aduna adevăratul material științific pentru o nouă pedagogie. Spune d-na Sadoveanu: „Vom căuta să dăm e expunere cât mai credincioasă a teoriilor, metodelor și experiențelor școlii **Montessori**, așa cum se prezintă azi, după o experiență de mai mult de două decenii“.

Mamele și conducătoarele dela școlile de copii mici—grădini de copii, cum obisnuit se

mai numesc — vor găsi în această lucrare o documentată și ireproșabilă expunere a metodei Montessori, care ar trebui cunoscută de toți acei care își iubesc cu adevărat viitorul țării de mâine, căci știm foarte bine că trăim într'un secol care cu drept cuvânt sudeza Ellen Key l-a botezat „secolul copilului“.

21/IV/1933.

C. POPA
Învățător Popești

O controversă-pedagogică

Fără îndoială că fiecare din d-ștră, veți recunoaște și conchide că principial, **regionalizarea învățământului**, problemă care preocupă și pasionează pe toți cei chemați și indicați să contribuie la reformarea actualului nostru învățământ, se impune astăzi, aproape ca un imperativ categoric. Totuș, dat fiind că părerile celor mai mulți, pe chestia aplicării regionalismului, sunt împărțite, problema fiind mult controversă, chiar de cei mai reputați pedagogi ai noștri, îmi permit ca pentru cunoașterea acestor teze, se desprind două cari, merită mai multă atențiune.

Unii văd în aplicarea integrală a acestui mare principiu un pericol, cu imediate consecinți formate de viitor—motivând că regionalizarea învățământului, ar veni în conflict cu ideea de unitate națională, cu naționalismul integral, asupra căruia se cere să veghem astăzi, mai mult ca oricând.

Partizanii acestei teze, susțin și cu drept cuvânt, poate, că întru cât procesul de unificare și închiegare sufletească între regiuni, nu este un fapt împlinit, el mai necesită încă timp, **regionalizarea învățământului este inoporiună și periculoasă chiar.**

Partizanii celeilalte teze, printre care și d-l I. C. Petrescu autorul lucrării „Regionalismul-educativ, susțin contrariul. Cu argumente științifice, dintre cele mai convingătoare, totuș susceptibile de controverse, aderenții hotărâți ai acestui principiu sunt pentru aplicarea imediată chiar, a regionalismului educativ, fiind de părere că între regionalism și naționalism nu este antagonism — precum antagonism nu este și nici nu poate fi, între celulele sau între membrele unui organism și organismul întreg. Tot astfel, crede ei că și la o națiune. Cu cât mai diferențiate sunt funcțiile culturii sale cu atât mai mare și asigurată este solidaritatea ei.

Și acum, cunoscut fiindu-ne părerile acestora „pro și contra”, vrem ca această problemă care constituie astăzi obiectul atâtor discuții contradictorii, să fie pe larg desbătută și obiectiv discutată, chiar și în coloanele foii noastre, de toți acei cari se interesează de unitatea politică a țării noastre, realizată, cu atâtea grele jertfe, ca ea să nu fie întru nimic periclitată.

Așteptăm părerile d-ștră, ca în urmă să putem și noi lua o atitudine hotărâtă. Deocamdată părerea noastră se poate ușor întrevădea.

Dar asupra acestei probleme vom mai reveni.

COMITETUL.

Comunicări.

Rugăm călduros și stăruitor pe fiecare coleg, din orice umil cătun, să participe cât mai efectiv la întreținerea morală și materială a foii noastre.

Primim spre publicare, recenzii bine documentate, articole cu caracter pedagogic, științific sau literar, dări de seamă dela diferite cercuri culturale regionale, anchete didactice, etc., pe scurt: tot ce privește de aproape preocupările noastre profesionale, cât și situația materială a școalelor din județul Vaslui.

Ne permitem a considera abonați pe toți cei ce-și însușesc prin numărul de față punctul nostru de vedere.

În ce privește modalitatea plătirii abonamentului, integral sau parțial, comitetul de inițiativă va lua contact cu toți d-nii colegi, delegați de centru cu ridicarea și distribuirea salariilor în județ, spre a se găsi împreună o cât mai bună soluție, pentru încasarea abonamentelor celor ce sunt în acelaș gând cu noi și înțeleg să contribuie cu minimum la asigurarea apariției regulată a foii noastre.

În acest scop primim diferite sugestii și propuneri chiar, privitor la cadrul de activitate al foii noastre.

La fel rugăm pe fiecare coleg să ne semnaleze în scris toate lipsurile, interesele și nevoile mai predominante ale școlii. Făgăduim solemn că nu va rămânea una nepublicată și nerelatăă forurilor noastre superioare.

Nădăjduim că cel mai târziu până la 15 Mai—dată când urmează să apară numărul viitor al foii noastre, bineînțeleș dacă îi veți sprijini continuitatea—să avem sosite la redacție, toate adeziunile d-ștră de colaborare, pentru a le putea da publicității.

Aducem la cunoștința tuturor colegilor din județ, că în cel mai scurt timp, va fi adunarea generală pentru alegerea Consiliului Asociației Învățătorilor.

Rugăm deci pe toți membrii acestei asociații, să facă ultimul efort posibil și în ziua convocării să fie prezenți cât mai mulți, ca astfel consiliul să poată fi ales prin voința tuturor membrilor. N'ar trebui să stea niciun membru în pasivitate, mai cu seamă astăzi când trecem prin vremuri atât de vitregi.

De felul cum vom ști să ne hotărâm soarta astăzi, când încă ne simțim destul de vrednici, va depinde forța morală a asociației noastre de astăzi și de mâine.

În numărul viitor vor fi recenzate următoarele lucrări pedagogice noi: Psihologia celor două tipuri de copii, de Iosif Gabrea și Selecția capacităților—Orientarea profesională de Ștefănescu Goangă.